

Motion till riksdagen 2005/06:Sf246

av **Allan Widman (fp)**

Långtidssjukskrivna i arbete

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om positiva incitament för att återfå långtidssjukskrivna i arbete.

Motivering

Under mer än ett halvt decennium har långtidssjukskrivningarna i landet ökat närmast lavinartat. Trots ett antal löften om åtgärder bland annat från regeringens sida finns det inget som tyder på att trenden skall brytas. Långtidssjukskrivningarna i sig leder ofta till att den enskilde arbetstagaren permanent fjärras från arbetsplatsen. I många fall ersätts sjukskrivningen av sjukersättning, tidigare benämnd förtidspension.

Även om antalet långtidssjukskrivna minskat, går hälften av dem som upphör att vara sjukskrivna vidare till förtidspension. Antalet nytillkomna sjukpensionärer under perioden 2000–2003 uppgår till 240 000 personer.

Långtidssjukskrivningarna och sjukersättningarna är utan jämförelse det största hotet mot välbefinnande och välfärd. Mot denna bakgrund ter det sig som en utomordentlig brist att statsmakten ännu inte kunnat finna tillräckliga incitament för landets arbetsgivare att aktivt verka för att långtidssjukskrivna återförs i arbete.

Det nyligen införda arbetsgivaransvaret för långtidssjukskrivna om 15 % av sjuklönen har förvisso inskräpvt arbetsgivarnas långsiktiga ansvar. Ett problem med reformen är dock att det återigen handlar om piska istället för morot. Kompensationen till arbetsgivarna är otillräcklig och det finns signaler om att människor med ökad risk för sjukskrivning helt enkelt inte anställs. Följden blir att man istället för att lösa problemen höjer trösklarna och ökar risken för utslagning från arbetsmarknaden.

Om bestraffningarna av arbetsgivarna ersätts, eller i vart fall kompletteras, med belöningar kan de negativa effekterna motverkas. Sverige behöver helt enkelt ett system som innebär att arbetsgivaren premieras om en långtidssjuk kan lockas tillbaka. Det kan ske genom en retroaktiv rabatt på de sociala av-

Fel! Okänt namn på

gifterna, vilket skulle leda till en minskad samhällsekonomisk risk. Staten behöver inte ge någon rabatt förrän den långtidssjuka återvänt och tjänstgjort viss tid och den samhällsekonomiska vinsten blivit ett faktum.

Det medges att gränsdragningsfrågor kan uppstå. Hur skall man veta att det är arbetsgivarens insatser som lyckats och inte andra insatser från samhällets sida i form av t.ex. vård eller annan rehabilitering? Sådant kräver naturligtvis närmare utredning, liksom hur modellen i övrigt skall utformas. Redan nu kan det emellertid slås fast att detta är av underordnad betydelse om utvecklingen beträffande längre sjukskrivningar och sjukersättning kan vändas.

Stockholm den 29 september 2005

Allan Widman (fp)